

også fødevarer – der indeholder gensplejsede eller bare kan indeholde gensplejsede ting, både direkte og indirekte, skal mærkes med, at de kan indeholde GMO-produkter.

Jeg vil advare imod, at man begynder med den mærkningsordning, for den vil være med til at udflade hele mærkningsordningen. At man mærker noget, der med garanti indeholder et eller andet, er helt rigtigt; men det er forkert at begynde at overskride den tærskel, at når man er i tvivl, skriver man, at det *kan* indeholde GMO.

Jeg tænker her specielt på fødevarerområdet. Hvis man her skal til at mærke alt, hvad der direkte eller indirekte kan indeholde noget, der er gensplejset, bliver der tale om meget. Vi ved jo, at i USA er den største del af sojaproduktionen gensplejset, store dele af majsproduktionen er det, og andre steder i verden er roer og den slags jo også gensplejset. Hvor skal man sætte grænsen for, hvor lidt gensplejset materiale der må være i de produkter?

At man mærker, hvis produktet med garanti indeholder gensplejset materiale, er i orden; men at begive sig ud i den gråzone, hvor man skal mærke alt, hvis det kan indeholde den mindste smule, er med til at udvande og gøre det mere forvirrende for forbrugerne end vejledende. Det er der lagt op til, og det vil vi advare imod.

Men hvis vi ser bort fra det, synes vi, de kriterier, der er opstillet her, ser fornuftige ud, og dem kan vi bakke op i Fremskridtspartiet.

Ole M. Nielsen (KRF):

Først tak for en god redegørelse fra ministeren.

I Kristeligt Folkeparti har vi efterhånden vænnet os til, at enhver diskussion om et etisk emne, som man f.eks. godt kan kalde debatten om GMO i dag, ender med et resultat, der kan kaldes nytteetisk, som SF's ordfører var inde på. Det bifalder vi ikke. Omvendt står vi i Kristeligt Folkeparti i mange debatter for skud, når vi giver udtryk for det, man kunne kalde pligtetiske holdninger. Nogle kalder dem fundamentalistiske holdninger, men etikken er jo fundamental, uanset om man har en humanistisk og nytteetisk tankegang eller en pligtetisk tankegang, som er baseret på de værdier, der findes i kristendommen.

Det er vigtigt at forstå, at etikken i bund og grund er vigtigere end teknikken, og i den politiske sammenhæng må pligtetik og nytteetik

nå til enighed, netop for at sikre etikkens generelle indflydelse på den politiske dagsorden.

Teknologi er til for menneskehedens skyld. Den teknologiske udvikling må tjene mennesket og ikke gøre mennesket til slave af stadige fremskridt, og det betyder, at de kæmpeskridt, som i disse år tages med hensyn til udvikling af genmodificerede organismer, i høj grad skal være under kontrol.

At man i Kommissionen er modstander af, at der ændres på de nuværende principper i direktiv 90/220 EØF, kan godt tages som udtryk for en streng kontrol. I virkeligheden understreger de bærende principper en manglende vilje til at fastlægge en etik som grundlag for den videre udvikling på området. I stedet for at være baseret på etikens principper har man ved at vurdere fra sag til sag valgt at basere sig på teknikkens principper, og ordet glidebaneeffekt er det første, man tænker på, selv om det ord efterhånden er noget negativt ladet, når nu GMO-resultaterne viser sig at være ganske nyttige for menneskeheden, hvad de jo er.

Spørgsmålet er, om det er godt nok, at GMO er af en vis nytte. Det er i hvert fald ikke en let vej at vælge, når man vil vurdere hver GMO-sag for sig. Det er klart nok, at EU startede som et økonomisk foretagende, men det udelukker jo ikke, at etikken burde have fulgt med i den stærke politiske udvikling, der er sket i EU. Det er nyttigt, at lovgivningen er på forkant med udviklingen, endda også i EU, men generelt må alle tænkelige miljøkonsekvenser være belyst og de etiske konsekvenser gennemdiskuteret, inden vi uden videre udnytter de mange nyttige og unyttige muligheder, som GMO sikkert nok giver.

Efter disse noget principielle overvejelser vil jeg sige, at vi godt kunne ønske os at få nogle af de forslag gennemført, som Kommissionen ikke har optaget. Det drejer sig bl.a. om følgende: at brug af genmodificerede organismer kun må udføres, når der er garanti for, at de gensplejsede egenskaber ikke kan spredes til den vilde fauna; at der oprettes forbud mod brug af anti-biotikaresistente GMO'er, og at den juridisk ansvarlige for udsætning – fordi naturens muligheder i princippet er et fællesje – skal være retligt ansvarlig over for samfundet ved enhver skade på mennesker og miljø.

Miljø- og energiminister (Svend Auken):

Jeg vil først sige tak til ordførerne for de mange og, synes jeg, overordentlig kloge synspunkter,